

Lyhennelmä kirjasta "Emumunaus" /Esko Seppänen 4.9.2012

Kustantaja Into kuvaa katalogissaan kirjaa näin:

"Vanha kunnon kapitalismi on muuttunut vinhaksi finanssikapitalismiksi, jossa rahaa ei enää ole edes olemassa. On vain velkoja velkojen päälle eikä kukaan enää kysele, mistä kaikki mammona oikein tuli (ei mistään). Raha ei enää perustu reaaliaimaailmaan: ei ihmistyöhön, ei fyysisiin tavaroihin, ei palveluihin. Velan panivat liikkeelle yksityiset pankit, aivan silmiemme

alla, ja nyt maailma hukkuu velkaan.

'Emu on finanssikapitalismin lapsi. Se on Suomen saksalainen kuri ja järjestys. Se on Euroopan keskuspankin keppi ja ruoska. Se on EU:n sirppi ja vasara. Se on sisäisen devalvaation korsetti ja pakkopaita eniten velkaantuneille maille. Mitä Emu tänään, sitä Suomi huomenna. Miten käy Suomelle? Entä eurolle ja dollarille?

Emumunaus on vauhdikas kuvaus koko systeemin laajuisesta kriisistä, sen syistä ja surkeista seurauksista ja tulevaisuudesta. Kirja perustuu tositapahtumiin.”

Minä omasta puolestani nostan esille seuraavat tärkeinä pitämäni asiat.

Systeemin kriisi

Vanhassa – kustantajani mukaan – ”kunnon” kapitalismissa valta oli tavaroiden tuotantovälineiden omistajilla. Kun kapitalismi on muuttunut, vanhat rosvoparonit ovat joutuneet tekemään tilaa uudelle finanssivallalle ja sen bankstereille, noille myöhempien aikojen pyhien maallisen mannan kirkon ahneille papeille. Tärkeää on myös uusi informaatioteknologia ja tajunnantuotantovälineiden hallinta.

Finanssikapitalismin synty muistuttaa maailmankaikkeuden syntyä alkuräjähdyksessä. Myös rahatalous laajeni ja kasvoi sen omasta voimasta luoden itse oman tilansa. Sen synnyn välttämätön edellytys oli se, että julkinen valta purki valvonnan ja sääntelyn rakenteet ja antoi pankeille vapauden tehdä rahaa rahasta ja synnyttää sitä neitseellisesti tyhjästä.

Tältä pohjalta lähdän kirjassa siitä, että Emun ongelmat eivät ole irrallaan globaalista maailmantaloudesta ja että ne ovat osa koko systeemin laajuista kriisiä. Taustoitan Emun kriisiä käymällä läpi sen juuret, jotka ovat Yhdysvalloissa käynnistyneessä pankkijärjestelmän liberalisoinnissa, velkojen arvopaperistamisessa sekä virtuaalirahan synnyssä ja liikkeelle laskussa. Systeemin kriisi on tuotettu suurelta osin kuvitteellisella rahalla ja ovat sen johdosta irtautuneet toisistaan reaalitalous ja rahatalous.

Kun maailman kaikkien tavaroiden ja palvelusten tuotannon arvo oli viime vuonna 70 biljoonaa dollaria, erilaisten pankkien ja varjopankkien liikkeellelaskemien – suurelta osin virtuaalisten – johdannaisten määrä oli 1 700 biljoonaa dollaria. Johdannaiskauppa on keskittynyt, ja 14 suurpankin markkinaosuus kaikista muista maailman johdannaisista on 80-90 % ja valuuttajohdannaisistakin 2/3. Kun näitä pankkeja niiden itsensä markkinoiman yleisen käsityksen mukaan ”ei voi päästää konkurssiin”, valtiot on saatu takaamaan ja maksamaan

niiden keinottelutappiot.

Eri maat mutta sama valuutta

Kun uusi raha syntyy aina velasta, rahan määrän hallitsematonkasvu on luonut maailmaan ennen kokemattoman velkaongelman. Suurin osa kaikesta velasta on yksityistä. Kun monet Emu-maat on pantu ja ovat joutuneet sosialisoimaan pankkien velkoja julkiseen maksuun, siinä yhteydessä on ylivelkaannutettu monessa maassa valtiovalta.

Emun erityisongelma on, että sen jäsenmaat olivat alun alkaen liian erilaisia yhteiseen rahaan. Tilannetta huononsivat edelleen maiden erilainen taloudellinen kehitys sekä kalliiksi tulleet sosialisointitoimet. Kun euron käyttöönoton jälkeen Saksassa työn hinta on noussut 26 %, se on noussut Emun ongelmamaista Kreikassa 50 %, Irlannissa 52 %, Italiassa 57 %, Portugalissa 69 % ja Espanjassa 72 %.

Jos Kreikka siirtyisi omaan rahaan, drakma devalvoituisi ehkä 50 %. Jos taas Saksa siirtyisi omaan rahaan, sen markka revalvoituisi ehkä 30 %. Näiden yhteisen rahan euromaiden kilpailukykyero on siis 80 %, mikä ei korjaudu itsestään – eikä varsinkaan EU:n nykypolitiikalla ajettaessa alas eli deflatoitaessa ylivelkamaiden talouksia sisäisellä devalvaatiolla.

Ongelmaa lisää näiden maiden (sekä useimpien uusien EU-jäsenmaiden) harmaa talous: Niissä on veronperinnän ulottumattomissa 20-25 % kansantaloudesta. Se vaikeuttaa julkisen sektorin rahoitusta ja velanhoitoa.

Emun kriisiytymisen jälkeisenä aikana Suomella on mennyt Ruotsia huonommin. Emun ulkopuolella Ruotsissa kansantuote kasvaa ja vaihtotase on ylijäämäinen. Sen ei ole pakko osallistua ylivelkamaiden auttamiseen. Suomessa kasvu takkuu ja vaihtotase on ollut ensimmäistä kertaa pitkään aikaan alijäämäinen. Ruotsin valtion budjetti on lähes tasapainossa, kun taas Suomen valtion velka on kasvanut 15 000 euron minuuttivauhtia. Suomen olisi pitänyt jäädä muiden pohjoismaiden tapaan ulos eurosta!

Emu sisäpolitiikan välineenä

Suomessa Emun sisäpolitisoinen alkoi, kun Emuun liityttäessä kansalle myytiin ns. ulkoisten sokkien varalle erityisiä puskurirahastoja. Ne koostuivat työeläkerahastoissa ja työttömyysvakuutusrahastossa olleista rahoista, jotka olisivat olleet siellä ilmankin että niitä kutsuttiin Emu-puskureiksi. Jos Suomella todella olisi Emu-puskurit, niitä pitäisi käyttää nyt, tässä kriisitilanteessa. Niitä ei ole.

Työeläkejärjestelmän puskurit ovat olleet yhtiöiden taseiden ns. tasausrahastossa, ja niistä on luovuttu Emu-puskureiden roolissa osana työeläkeyhtiöiden osakeinottelusta aiheutuneiden

tappioiden pelastuspakettia.

Työttömyysvakuutusrahaston puskureilla on alennettu työttömyysvakuutusmaksuja. Suurella äänellä markkinoidut Emu-puskurit on siis pienellä äänellä käytetty muihin tarkoituksiin. Ne ovat olleet pelkkää poliittista bluffia.

Samanlaista unihiekkaa äänestäjien silmille ovat puheet omistaja- ja sijoittajavastuun toimeenpanosta tukea saavissa pankeissa sekä Suomen erityisesti Kreikan takauksille saamista vakuuksista (ja myös Suomessa ensi vuonna käyttöön otettavasta pankkiverosta, jonka määrä on vain symbolinen jonkun pankin konkurssin seurausten liudentamisessa). On sosialisoitu pankkijärjestelmän riskit, ja Kreikassa yksityisten luottojen velkasaneerauskin toteutettiin osin muiden Emu-maiden kustannuksella.

Suomen Kreikan avustamisen takaukselleen saama vakuus on laadultaan Total Return Swap (TRS). jollaisissa ETF-perheen johdannaisissa IMF, BIS ja pankkivalvojat näkevät suuria riskejä.

Suomen vakuutta hallinnoi amerikkalainen Citibank. Se on ainoa USA:n suurpankki, joka ei läpäissyt siellä kansallista "terveystarkastusta". Suomi omasta puolestaan ei ole pyytännyt siltä turvaavia vakuuksia meidän vakuutemme turvaamisesta. Vakuus ei koske 2 250 miljoonan euron takauksen korkoja, ja sen inflaation syövä pääomakin saadaan takaisin vasta 30 vuoden kuluttua.

Kun Kreikan ERVV-luotoissa ensimmäiset 10 vuotta ovat lyhennysvapaita, koko sen ajan Kreikan maksukyvyttömyys on julkisuudelta piilossa.

Nyt ei EU:ssa ratkota tätä kriisiä

EU:n komissio käyttää kriisiä keppihevosena omiin tarkoituksiinsa. Se ei ole esityksillään ratkaisemassa akuuttia ylivelkaongelmaa vaan se käyttää tilaisuutta häikäilemättömästi hyväksi EU:n lisäliittovaltioimiseen.

Komission kriisintorjunnan vaihtoehtoihin kuuluu siis nykyisen rahaunionin (Emu) konkurssiuhkan estämisen sijasta EU:n liittovaltioluonteen syventäminen sen teesin pohjalta, että liittovaltiolle ei ole vaihtoehtoja. Siinä tarkoituksessa se puuhastelee pankkiunionin ("pankki-Emu") ja finanssiunionin "(budjetti-Emu)" parissa erilaisten peitenimien suojassa. Niinpä esimerkiksi velkojen yhteisvastuullistamiseen käytettäviä eurobondeja kutsutaan "vakausobligaatioiksi", koska vakautta on helpompi myydä kun velkojen yhteisvastuuta.

Pankkiunionissa on talletusten yhteisvastuu

Pankkiunioniin kuuluu tarpeellisen ja hyödyllisen rajat ylittävän pankkivalvonnan ohella EU:n laajuinen ylikansallinen talletussuojarahasto. Siitä vaietaan. Siinä jäsenvaltiot pannaan

maksamaan yhteisvastuullisesti toisten maiden pankkien mahdollisten konkurssien yhteydessä niiden tallettajien säästöt. Useimmat Emun jäsenmaat eivät ole lainkaan varautuneet sellaiseen tilanteeseen, ja huonosti on siihen varautunut Suomikin ulkomaisten pankkien hallitsemassa pankkijärjestelmässämme. Suomalaisten pankkien talletussuojarahaston on turvattava rahastoon kerätyllä 800 miljoonalla eurolla suomalaisten tallettajien säästöjä 74 000 miljoonalla euron arvosta.

Irlanti, jossa viisi suurpankkia kuudesta kansallistettiin niiden keinoteltua maan vararikkoon, maksaa jälkikäteen näiden pankkien talletusten turvaamisesta yli 100 miljardia euroa (puolet vuosittaisesta kansantuotoksestaan), mutta jos olisi jo ollut käytössä pankkiunionin talletussuoja, myös me olisimme joutuneet maksamaan irlantilaisten pankkien kuprut.

Kiinnitän huomiota Bengt Holmströmin haastatteluun (HS 1.9). Hänen mukaansa ajatus siitä, että valtioiden kautta pelastetaan pankkeja, oli suunnitteluvirhe. Tosia asiassa tilanne on juuri päinvastainen: pankkien kautta pelastetaan valtioita. Euroopan keskuspankki rahoittaa pankkeja eikä valtioita. Pankkiunionissa pankit eivät pelastaisi toisiaan vaan jäsenmaat pantaisiin pelastamaan muiden maiden pankkeja.

Talousunioni vie budjettivallan

Pankkiunionin eli yhteisen ja kaikille saman pankkipolitiikan ja talletusyhteisvastuun ohella EU:n komissio – Suomen edun ajamisrajoitteisen (komissaarithan eivät saa ajaa ”parhaiten tuntemansa maan” etua) – Olli Rehnin johdolla haluaa viedä jäsenvaltioilta vallan niiden omiin budjettipäätöksiin. Sitä on puhe finanssiunionista.

Tässä asiassa jäsenmaat on jo käytännössä alistettu komission virkamiesten valtaan, mutta tämä symbolisesti tärkeä asia on vielä Suomessa hyväksymättä. Kyseessä on Emun jäsenvaltioiden välinen ja EU:n ulkopuolella EU:n perustuslain kiertämiseksi tehty ”vakaussopimus” Emun vakaudesta, koordinaatiosta ja hallinnoimisesta.

Se on sopimus, josta Irlannissa järjestettiin kansanäänestys sen johdosta, että se on vallansiirto omalta parlamentilta EU:n komissiolle. Saksassakin sopimuksen nähtiin rajoittavan kansallista budjettivaltaa, ja liittopäivillä se piti hyväksyä poikkeuksellisella kahden kolmasosan enemmistöllä. Sopimusta ei ole siellä vielä juridisesti vahvistettu, koska maan perustuslakituomioistuin tutkii, onko se vastoin maan perustuslakia. Perustuslain mukaan Saksassa oma parlamentti päättää maan omasta budjetista, eikä sitä asiaa voida muuttaa muuttamatta perustuslakia. Suomessa ei ole vastaavaa tuomioistuinta.

Vakaussopimus vaatii Suomen perustuslain muutoksen

Suomen perustuslain artiklan 3 mukaan ”lainsäädäntövaltaa käyttää eduskunta, joka päättää myös valtiontaloudesta” ja artiklan 83 mukaan ”eduskunta päättää varainhoitovuodeksi kerrallaan valtion talousarvion, joka julkaistaan Suomen säädöskokoelmassa”.

Jos eduskunta ei ole vapaa päättämään valtion talousarviosta, vaan joutuu alistamaan sen EU:n komission ja neuvoston tarkastettavaksi ja joutuu tekemään siihen niiden mahdollisesti vaatimat muutokset, Suomen perustuslakia pitää muuttaa, jotta tällainen vallansiirto olisi laillinen. Vaadin siis tämän sopimuksen hyväksymisen ehtona muutettavaksi Suomen perustuslakia.

Suomen Pankin tase on kolminkertaistunut!

Kummallisen vähän on Suomessa kiinnitetty huomiota Suomen Pankin taseen kasvamiseen viimeisen vuoden aikana 32 miljardista 106 miljardiin euroon. Sen taustalla on kaksi biljoonan euron projektia: Euroopan keskuspankin lotraus eli LTRO-järjestelmä, jossa yksityisille pankeille on lainattu setelirahoituksella (kysymys on nykyaikana bittirahoituksesta eli seteleiden

painamisen tapaan tyhjästä luodusta rahasta) biljoona euroa 1 prosentin korolla. Rahat on lainattu pankeille eikä valtioille. Eniten ovat saaneet italialaiset ja espanjalaiset pankit, jotka ovat keränneet ilmaisia korkotuottoja ostamalla valtioidensa velkapapereita 6-7 prosentin tuotolla.

Tällainen bittirahoitus pitää tulevaisuudessa toteuttaa suoraan valtioille ilman pankkien välikäsiä. Se on EU:ssa laitonta, mutta perustuslakia on jo taivutettu niin moneksi laittomuudeksi, että tämä olisi vain yksi uusi laittomuuden muoto.

Toinen Suomessa vaiettu asia on Emu-maiden maksujärjestelmä Target2. Sitä kautta EU:n ongelmamaat ovat ottaneet Saksalta ”pikaluottoa” – ilman että Saksa on voinut siihen vaikuttaa - 700 miljardia euroa ja Suomeltakin 70-80 miljardia euroa. Target2 on yksi niitä asioita, jotka tekevät Emun hajoamisen ja yksittäisen maankin eron tai erottamisen todella kalliiksi.

Esiin voidaan myös nostaa kysymys siitä, onko eduskunnalla hyväksytetty asianmukaisesti kaikki Euroopan keskuspankin Suomen haarakonttorilleen Suomen Pankille määräämät vastuut.

Saksa sekaisin, EU:n johtajien välit tulehtuneet

Saksaa vaaditaan maksamaan muiden velkoja, mutta se ei siihen suostu ilman ehtoja: se vaatii uutta perustuslakia ja siinä lisättäväksi ylikansallista päätöksentekoa eli EU:n liittovaltioimista.

Muut euromaat ovat äänestäneet Euroopan keskuspankin neuvostossa Saksan Bundesbankin pääjohtajan Jens Weidmannin eristykseen, ja se kiristää EU:n sisäisiä suhteita. Saksan haastavat akselivallat Ranska-Italia-Espanja. Nämä velkojensa varjossa toimivat maat kyseenalaistavat Saksan johdolla avustettaville maille sanellut sisäiseen devalvaatioon ja deflaatioon perustuvat sopeuttamisohjelmat.

Sisäinen devalvaatio on EU:n raha- ja talouspolitiikan keskeisin poliittinen keppi ja ruoska. Se on kuin maalattaisi taloa uudella tavalla. Ennen talo oli paikallaan ja maalarit liikuttivat sutia. Sisäinen devalvaatio on sitä, että suti on paikallaan ja maalarit liikuttavat taloa. Niin pitää toimia, jos maalla ei ole omaa rahaa. Euro ei jousta.

Suomi on näissä asioissa Saksan seisoja, joka usein ainoana maana seisoo Saksan esitysten takana ja kannattaa sen kovaa linjaa: keppiä ilman kasvun porkkanoita.

Saksan politiikan ja Weidmannin kovan linjan päävastustajia ovat maailman suurimman rosvopankin Goldman Sachsin alumnit eli pankkivallan MARIONetit: Italian pääministeri Mario Monti ja Euroopan keskuspankin pääjohtaja Mario Draghi.

Kirjassa on laaja kuvaus Goldman Sachsin mustekalamaisesta lonkeroitumisesta USA:n presidentinhallintoon ja myös Eurooppaan. Pankki, joka auttoi Suomen eri hallituksia privatisoimaan valtionyhtiöitä, myös auttoi väärentämään Kreikan taloustilastot ja viemään Kreikan Emuun.

Suomi nettomaksaja

EU:ssa Suomi on EU:n normaalitoiminnassakin – eikä vain pankkikriisissä – maksaja. Sitä vähätellään. Vuoden 2011 ennätyksellinen nettojäsenmaksu, joka selviää valtion tilinpäätöksestä ja joka oli yli 800 miljoonaa euroa, oli liian suuri julkisuuteen saatettavaksi. Valtiovarainministeriö julkistaa poliittisesti korrektimmat luvut yleensä syyskuussa, kun ne saadaan EU:n komissiolta. Ne luvut ovat hyvin tietoisesti harhaanjohtavia, sillä niistä on kaikkien maiden osalta jätetty pois EU:n hallintokulut sekä tietyt kulut kanssakäymisestä EU:n ulkopuolisten maiden suuntaan.

Suomen EU-eliitti lisää Brysselin palauttamiin jäsenmaksurahoihin säännönmukaisesti EU:n tullitulojen keräyspalkkiot (48 miljoonaa euroa) mutta menoihin ei ole menetyksiin EU:lle lähetettyjä tullituloja (144 miljoonaa). Myöskään interventiorahastosta saadut 50 miljoonan tulot eivät ole todellisia; niiden vastikkeeksihan Suomesta on luovutettu EU:lle maataloustuotteita.

Tosiasiallinen nettojäsenmaksu on yli 800 miljoonaa euroa, mutta hallitus ei ole vielä julkistanut omaa kantaansa vuoden 2011 luvuista.

Kun otetaan huomioon tullitulojen keräyspalkkiot erityisesti Hollannille, Belgialle ja Isolle-Britannialle sekä EU:n päätoimipaikkojen sijainnista koituvat tulot Belgialle ja Luxemburgille, Suomi on yhdessä Italian kanssa EU:n suurin nettomaksaja laskettuna henkeä kohden.

Suomi maksaa jäsenmaksua myös viiden muun maan (Iso-Britannia, Saksa, Hollanti, Ruotsi ja Itävalta). Ne sisältyvät valtion tilinpäätöksessä Ison-Britannian saamaan 89 miljoonan alennukseen. Suomen EU-jäsenyyden aikana meille on pantu maksuun muiden maiden jäsenmaksuja yli 2 miljardia euroa.

Inflaatio tulee, onko EU valmis?

Kirjassa päädyn uskomaan siihen, että ennen pitkää velkakriisi hoidetaan Euroopan keskuspankin politiikan täyskäännöksellä. Sen on pakko luopua inflaation vastaisesta taistelusta ja ruveta lainaamaan rahaa suoraan ylivelkamaille. Rahat se luo tyhjästä bittirahoituksella.

Sivujuonia

Kirjassa on monia yksityiskohtia, jotka kuvaavat pankkien toiminnan eettis-moraalista rappiota ja joiden avulla pyrin tarkastelemaan edellä esitettyjä asioita laajassa perspektiivissä erityisesti Suomen näkökulmasta. Tässä yksi.

Pankkien johtajien eli bankstereiden ahneus on tarttunut reaalityaloudenkin yrityksiin. Käytän esimerkkinä Nokiaa, joka piti keinotekoisesti yllä osakkeensa kurssia ostamalla tuotteiden kehittämisen sijasta voittovaroillaan omia osakkeitaan. Se palveli johdon optio- ja osakekannustimia. Rahaa, jota nyt tarvittaisiin, heitettiin sillä tavalla hukkaan 21 miljardia euroa.

Syy ei ole Stephen Elopin, mutta hänen johtajuutensa aikana Nokian osakkeiden yhteenlaskettu arvo on alentunut 2/3: 28 miljardista eurosta 8 miljardiin. Omiin osakkeiden oston poltetulla rahalla saisi nyt ostettua lähes kolme Nokiaa, jonka osuus Suomen kansantaloudesta on enää 1/8 siitä, mitä se oli enimmillään.

Että tällainen kirja – ja on siinä vielä muutakin.

Tässä vielä linkki kirjan 2. painoksen lisälukuun syyskuun 2012 tapahtumista. Perustekstiin niillä ei ollut muuta mainittavampaa vaikutusta kuin että Saksan perustuslakituomioistuin piti budjettikurisopimusta yhteensopivana Saksan perustuslain kanssa: http://www.eskoseppanen.net/index.php?option=com_content&view=article&id=760:olkaatte-eun-syleilyn-kietomia&catid=17:talous&Itemid=31